

Эҫ тавакан уголовла инспекцинче

Сенелёх – ирёлёхе чакарасси

2009 çулхи декабрэн 27-мешенче йышаннă 377 № Федераллă саккунпа кăсалхи январен 10-мешенчен пулса Раçсей Федерацийен Уголовнăй тата Уголовла пурнаçла кодексенче ирёлёхе чакарасси çинчен калакан положенисем вăя кечĕс.

Çак сенелёхе аналтарса пама эпир районсем хушинчи Муркашри 11 № эҫ тавакан уголовла инспекци пуçлăхне Владимир Валерьевич КОЖЕВНИКОВА йытраймăр:

– Ирёлёхе чакарасси – Раçсей сёршивёшен наказани çенё тесĕ шутланать, ирĕкрен хатарнин альтернативла ене. Килтен (хваттертен, урăх сурт-йёртен) талăкан палăртнă вăхăтене кайма юрамасть, палăртнă вырăнсене (сёрлехи клубсене, ташă қаçсене, эрех-сăра еҫме ирĕк паракан ытти заведенисене) суремелле мар, пёр-пёр муниципаллă тытаман территориянчен тухса кайма ирĕк сукки.

– Ирёлёхе чакарни наказани тĕп ене шутланать е сук?

– Тĕп ене те, хушма ене те пулма пултарать. Тĕп ене пулсан – икĕ уйăхран пулса таватă сұл таран. Çакă йывăрлах мар тата ватам йывăрлăхлă преступленисене тунăшан айăпланисене пырса тивет. Наказани хушма ене пулчĕ пулсан, вала саккуна пăсна сынсенчен чылайăшне пырса тивет, вала шутра йывăр преступленисене тавакансене, сăмахран, сын велерекенсене. Ирĕкрен хатаракан вырăн-

сенчен тухнă хыçсан вĕсем эҫ тавакан уголовла инспекцине учета лекеçсĕ. Кунта вара икĕ сұл таранах учета тăма пултарасçĕ. Инспекторсем вĕсене асăрхаса тăрасçĕ.

Саккунпа акă мĕнле палăртнă: ирёлёхе чакарасси наказани тĕп ене пулчĕ пулсан, срока эҫ тавакан уголовла инспекцине учета илнĕ кунран шутласçĕ; çак наказани хушма ене пулчĕ пулсан тата ирĕкрен хатарассин пёр тапхăрне ушла ылмаштарчĕс пулсан, наказани срокне юсану учрежденийесенчен ирĕке тухнă кунран пулса шутласçĕ.

Енчен те ирёлёхе чакарнă сын пурăнакан вырăннен шута хумалла мар сăлтавсемпе хай ирĕке тухса пёр талăк ытла сұхалса суресен, çак вăхăт наказани срокне кĕмест. Тата каласа хăвармалла, ирёлёхе чакарасси çар сыннисене, ют сёршив гражданесене, пурăнмалли яланхи вырăн сук сынсене пырса тивмест.

– Айăпланисене асăрхаса тăрассене мĕнлерех йеркелесçĕ?

– Ирёлёхе чакарассипе айăпланисене асăрхаса тăрасси – вĕсем хайсене мĕнле тытнинче, суд сирĕплетсе

панă чарулахсене пурнаçланисене пăхса тăрасинче тата кирлĕ чух саккунпа палăртнă витĕм кумелли мелсемпе уса курассинче. Асăрхаса тăрасинче эҫ тавакан уголовла инспекцисем айăпланă çынсене тума пултаракан преступленисене асăрхаттарас тĕлĕшпе, Раçсей Федерацийен Правительствы палăртнă перечене шута хурса, тёрлĕ аудиовизуаллă тата электронлă техника хатĕресемпе уса кураçсĕ. Кунсăр пуçне пирĕн инспекторсем талăкан кирек хăш вăхăтене те (сёрлехи вăхăтсăр пуçне) айăпланисене тĕрĕслеме килĕсене ситсе килме пултарасçĕ. Наказание пурнаçлакана инспекцин каласава чĕнме те ирĕк пур.

– Айăпланă çын наказание пурнаçлассин йеркине пăсрĕ пулсан?

– Çапла пулчĕ пулсан вара пёрремĕш хутĕнче асăрхаттару паратпăр, икĕмĕшĕнче – официаллă асăрхаттару, виçĕмĕшĕнче вара суд апа ирĕкрен хатарса юсану учрежденийене яма сирĕплетет. Çавăн пекех çак ёсрĕ хавхалантару мелĕсене те пăхса хунă.

– Айăпланă çын наказание пурнаçлассин йеркине пăсрĕ пулсан?

– Çапла пулчĕ пулсан вара пёрремĕш хутĕнче асăрхаттару паратпăр, икĕмĕшĕнче – официаллă асăрхаттару, виçĕмĕшĕнче вара суд апа ирĕкрен хатарса юсану учрежденийене яма сирĕплетет. Çавăн пекех çак ёсрĕ хавхалантару мелĕсене те пăхса хунă.

– Айăпланă çын наказание пурнаçлассин йеркине пăсрĕ пулсан?

– Çапла пулчĕ пулсан вара пёрремĕш хутĕнче асăрхаттару паратпăр, икĕмĕшĕнче – официаллă асăрхаттару, виçĕмĕшĕнче вара суд апа ирĕкрен хатарса юсану учрежденийене яма сирĕплетет. Çавăн пекех çак ёсрĕ хавхалантару мелĕсене те пăхса хунă.

– Айăпланă çын наказание пурнаçлассин йеркине пăсрĕ пулсан?

– Çапла пулчĕ пулсан вара пёрремĕш хутĕнче асăрхаттару паратпăр, икĕмĕшĕнче – официаллă асăрхаттару, виçĕмĕшĕнче вара суд апа ирĕкрен хатарса юсану учрежденийене яма сирĕплетет. Çавăн пекех çак ёсрĕ хавхалантару мелĕсене те пăхса хунă.

– Айăпланă çын наказание пурнаçлассин йеркине пăсрĕ пулсан?

– Çапла пулчĕ пулсан вара пёрремĕш хутĕнче асăрхаттару паратпăр, икĕмĕшĕнче – официаллă асăрхаттару, виçĕмĕшĕнче вара суд апа ирĕкрен хатарса юсану учрежденийене яма сирĕплетет. Çавăн пекех çак ёсрĕ хавхалантару мелĕсене те пăхса хунă.

Н. НИКОЛАЕВА.

Сул-йёр çинчи хăрушсăрлăхшăн

Тимлĕх пирки ан манăр

Сулсем çинче йерке пулсан сес вĕсем çинче хамăра кăшт лăпкăрах тытма пултаратпăр. Анчах та халĕ машинăсем те самаях йышлă, тепĕр чух тата килекен машинăн рулĕ умĕнче ўсĕр водитель мар-ши тесе те шутлатарат. Суркуннехи сұлĕ вара улталать.

Кăсалхи икĕ уйăх хыçа юлчĕ. Çак тапхăрта район территориянчи сұлсем çинче мĕнлерех йерке пулнăха? Ыйту тавра каласма районти шалти ёссен пайĕн патшалăх сұл-йёр хăрушсăрлăх инспекцийĕн уйрăмĕн пуçлăхне, милици майорне В.И. ВОЛКОВА редакци тĕпелне чĕнтĕмĕр.

– Владимир Ильич, иртнĕ икĕ уйăх мĕнлерех сăнласа пама пултаратăр?

– Çак тапхăрта Муркаш районĕн территориянчи сұл-йёр çинче 5 инкек пулчĕ. Вĕсенче пурĕ 1 çыннан пурнаçĕ таталчĕ, 4-ăн аманчĕс. Вилнисемпе аманнисен хисепĕ пĕлтĕрхи сак тапхăрпа танлаштарсан чакни курăнать, анчах лăплантар-

масть, паллах.

Мускав – Хусан сұл çинче виçĕ авари пулса иртĕ (сывлăх тĕлĕшĕпе инкек тўсекенсем шапах саванта ытларах та ёнтĕ), вырăнти сұлсем çинчи икĕ тĕслĕхе инкек аманнă.

– Инкексем сăлтавĕсем çинче кăшт чарăнсан...

– Водительсем руль умне ўсĕрле ларни шутлатарма пăрахмасть. Çак сăлтава икĕ уйăхра пурĕ 10 водителе тытса чарнă. Аварисем патне илсе ситерекен тепĕр сăлтав – машинăсем пысăк хăвăртлăхпа сурени. 241 водителе кун пирки асăрхаттарнă. Суран сурекенсем ятарлă вырăнсене сұл урлă қасманни те ыри патнех илсе пыманисене манманла мар.

– Эсир сұлсене тĕрĕслесе тăрас ёсрĕ те хутшăнатăр вĕт-ха?

– Çапла. Пирĕн сотрудниксем асаннă тапхăрта таватă сұла тĕрĕслесе 14 предписани сырчĕс. Сұлсем япăх пулни те вĕсем çинче инкек тухассине чакаракан паллă мар-çке. Çапла вара должноçри икĕ çынна административлă яваплăх

тыттарма та тиврĕ.

Кунсăр пуçне, каламалла ёнтĕ, эпир районти шалти ёссен пайĕ туса ирттерекен кашни мероприятиех хутшăнатпăр. Сăмахран, обществăлла йеркешĕн тимлесе асаннă тапхăрта административлă йеркене пăсакансем сине, сұл-йёр правилисене пăснисĕр пуçне, пурĕ 15 протокол сыртăмăр.

– Ачасемпе профилактика ёсрĕ ирттересĕ епле пыратă?

– Сұлсем çинчи хăрушсăрлăхшăн тăрăшах вĕрентĕ учрежденийесенче те таташх каласусем ирттеретпĕр. Акă январь – февраль уйăхĕсенче школ ачисемпе 16 тĕл пулу йеркеленĕ.

Çапак та сұл-йёр çинчи тимлĕх пирки тепĕр хут аса илтерни ытлашши мар пулĕ тетĕп. Çанталăк çак вăхăтра сұлсене питĕ улталлă таватă: ашăтат те, шăнтат те. Çавăнпа та пурне те асăрхануллă пулма сĕнес килет. Хамăран тимсĕрлĕхе пула хамăр кăна мар, ыттисем те инкеке лекме пултарасçĕ.

Н. НИКОЛАЕВА.

Спорт хыпарĕсем

Кубок – Муркаш çамрăкĕсенче

Мартан 5-7-мешĕсенче Шупашкарта республикăри ачасемпе çамрăксен спорт школĕсем хушинче йĕлтĕр спорчĕн амăртăвĕ иртнĕ. Унта пирĕн районти спорт школĕн Ярапайкассинчи тата Калайкассинчи (тренерĕсем – Э. Гордеев, В. Моисеев тата А. Дашкова) уйрăмĕсен воспитаникĕсем хутшăна командăна 1-меш вырăна кăларма пултарнă, кубок сĕнсе илнĕ. Хутăх эстафетăра вара Муркашсем икĕ команда тăратнă. Пёр командă сĕнтерĕсĕ пулса

тăнă, икĕмĕшĕ вара виçĕмĕш вырăна тухнă. Т. Иванова (1-меш вырăн), К. Иванова (3-меш), Д. Баранова (1-меш), С. Васильев (2-меш) тата А. Костина (2-меш) асталăхпа палăрнă.

Акватлон амăртăвĕнче

Иртнĕ кунсенче Сĕнĕ Шупашкар хулинче акватлон енепĕ Пĕтĕм Раçсейри амăрту иртнĕ. Унта ачасемпе çамрăксем спорт школĕн В. Герасимовăн воспитаникĕсем хутшăннă. Санкт-Петербург, Мускав, Чул хула тата ытти хуласенчи 1996-1997 сұлсенче суралнисен ўсĕмĕнче (200 метр ишессĕ тата 1

км чупасси) Д. Даниловпа Е. Григорьев япăх мар амăртнă. Амăртăва А. Мастеровпа А. Иванов та хутшăннă.

Биатлонистсем таврăннă

Чăваш енен паллă биатлонисчĕсем Евгений Петровпа Вячеслав Акимов çак кунсенче Тёнче тата Европа амăртăвĕсене хутшăннă хыçсан киле таврăнчĕс. Евгений, Раçсейĕн пёрлештернĕ командин капитанĕ, пилĕк медаль сĕнсе илнĕ. Пирĕн ентеш – Рыккасси кичи Вячеслав та хайне сакшайра тĕрĕслесе япăх мар амăртнă.

19 марта с 8-00 часов в районном Доме культуры Ульяновская обувная фабрика производит продажу обуви из натуральной кожи производства Ульяновской, Казанской и других фабрик (зима – весна).

www.yandex.ru Прогноз погоды с 13 по 19 марта						
сб 13	вс 14	пн 15	вт 16	ср 17	чт 18	пт 19
облачно, небольшой снег	облачно, небольшой снег	переменная облачность	облачно, небольшой снег	облачно, небольшой снег	облачно, существенных осадков	облачно
0	-1	-7	-6	-7	-11	-10
-5	-7	-11	-10	-14	-25	-15

Моргаушская районная газета «Сентерү ялавэ»

УЧРЕДИТЕЛИ: Министерство культуры, по делам национальностей, информационной политики и архивного дела Чувашской Республики. АУ ЧР «Редакция Моргаушской районной газеты «Сентерү ялавэ» Минкультуры Чувашии.

Главный редактор А.И. ТИХОНОВ.

АДРЕС: 429530, Чувашская Республика, село Моргауши, улица Мира, дом 9А. ТЕЛЕФОНЫ: главный редактор - 62-1-36, заместитель главного редактора - 62-2-82, бухгалтерия - 62-1-35, отделы: общественно-политической жизни - 62-2-82, экономики и социальной жизни - 62-1-38. Факс: 62-1-36; E-mail: morgpress@cbx.ru, redaction@cbx.ru.

Газета зарегистрирована управлением Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по Чувашской Республике – Чувашии. Свидетельство о регистрации ПИ № ТУ 21-00073 от 07 декабря 2009 года.

Объем 1,5 усл. печатных листа.

Рукописи не рецензируются и не возвращаются, объемом более 2 стр. не принимаются. Редакция не несет ответственности за содержание рекламных объявлений.

ИНДЕКС ИЗДАНИЯ: 54822. Газета выходит на чувашском языке по средам, субботам. Дежурный по номеру Шапошников В.Л. Номер подписан 12.03.2010 г. Время подписания в печать: по графику – 17 час. 20 мин, фактическое – 17 час. 20 мин. Заказ Тираж 3980.